

Naturfärgen kommer från söder

Kullahus importerar och marknadsför färger från Auro som tillverkas och testas i Tyskland. Färgen är en emulsionsfärg.

Sedan 1997 använder Auros vatten som lösningsmedel i alla sina färger. Bindemedlet är olika typer av vegetabiliska hartsoljor, till exempel dammharts som utvinns ett träd som växer på Sumatra, samt även linolja. Mjölkkasein fungerar som emulgator.

I sortimentet finns väggfärg, lackfärg, grundolja, spackel med mera. Väggfärgen innehåller naturgummi vilket ger en elastisk färgfilm som är öppen för fuktvandring.

I produkterna finns cirka 80 råvaror varav alla deklarerar. Färg-

rester från tillverkningen i Tyskland kan komposteras och användas som jordförbättringsmedel.

Eukalyptusolja och citrusskalsolja används som konserveringsmedel i Auros färger. Hållbarheten garanteras ett år för en obruten förpackning. Vissa människor reagerar vid målning med färg som innehåller eukalyptus och citrusolja.

- Luftvägarna öppnas upp när man målar i ett rum med våra färger, säger Alf Persson. Därigenom blir luftvägarna också mottagliga för andra ämnen som finns i omgivningen.

Yrkes- och miljömedicinska kliniken vid Örebro Läns Lasarett tittar närmare på inomhusmiljö. Det är idag för tidigt att säga

om reaktionerna beror på användningen av citrussoljorna i sig eller om de öppnar luftvägarna för andra ämnen.

Auros färger har funnits i Sverige sedan 1988. Idag har Kullahus egna butiker i Malmö och på Österlen. Flera återförsäljare

finns i Skåne.

- Vi kommer att öka antalet återförsäljare för att komma ut bättre på marknaden framöver och vi ser nu ett ökande intresse avslutar Anders Persson.

*Anders Haaker, text
bilder Kullahus*

Från
sid 13

behandling av ohylade träfasader. Den är vid påstrykningen en helt färglös vätska (såvida inte en liten andel pigment blandats i för att det skall synas var man redan har strukit). Efter påstrykning blir ytan silvrigt grågrön, och därefter sker i en kemisk reaktion med underlaget en färgförändring mot mörkare eller silvriga nyanser. Järnvitriol kan också användas på mineraliska underlag och ger då en ockragul eller roströd kulörton. Järnvitriol kan verka hudirriterande, är skadligt för vattenorganismer men bioackumuleras inte och anses ha ringa miljöbelastning. Ren järnvitriol är farligt att förtära.

KALKFÄRG OCH KALKCEMENTFÄRG
Kalkfärg består av

släckt kalk (bindemedel och pigment) och vatten (lösningsmedel). I kalkcementfärg (så kallad KC-färg) ingår även cement. Dolomit förekommer som fyllmedel. Om man inte vill ha vit färg måste kalkäkta pigment användas (t ex jordfärger). När det gäller kalkfärg är det endast Gotlandskalk som tillverkas på traditionellt sätt utan tillsatser. Fabriksstillverkad kalkfärg kan innehålla styren, cellulosa och latorä. I Tyskland finns även kalkfärg med innehåll av kasein (ostämne), som även kan användas på ohylat trä.

Tillsats med styren bör undvikas. Färgtypen är starkt alkalisk, vilket innebär att man måste ha skydd för ögon och hud vid arbete med den.

Kalkfärg är väl beprövad och miljöanpassad. Gotlandskalk kräver 5-6 strykningar. Den första strykningen skall vara rent kalkvatten. Fabriksstillverkad kalkfärg och KC-färg kräver endast 2 strykningar. Målning bör inte ske i starkt solsken eller vid risk för frost om man vill få ett bra resultat. Färgen vittrar med tiden, ommålning måste därför ske relativt ofta. Kalkfärg kan brytas ner snabbare i sur miljö. KC-färg är mindre känslig för sur miljö och ger en starkare mera robust yta.

KASEINFÄRG

Bindemedlet i kaseinfärg är baserat på naturligt mjölksyre-kasein. Den innehåller även fyllmedel i form av kalkspat och krita, samt pigment (t ex vitt titandioxid). Kasein-

färg kan även innehålla eteriska oljor (t ex timjan, lavendel, eukalyptus), linstandolja, bivax, schellack, borsax, pottaska, zeolit och vitkalkhydrat. Färgen är vattenspädbar.

Kaseinfärg används interiört på olika slags underlag och kan användas som grundmålning, och som lasyr-målning med t ex bivaxlasyrer. Kaseinfärg skall strykas tunt, annars finns risk för krackelering. Färgytan blir matt och vattenfast och suger inte åt sig damm.

Kaseinfärg betraktas i burken som en färskvara och har begränsad hållbarhet. Färgen håller ca ett halvår och är oanvändbar först när den börjar ruttna, vilket tydligt känns på lukten i så fall. Kaseinfärg finns även som pulverform för att

blandas på plats.

I vissa av dessa färger används citrusskalsolja (citrusterpentin) som lösningsmedel. Detta lösningsmedel påstås vara mindre farligt att inandas än lacknafta. Risk för allergireaktioner på citrusfrukterpentin föreligger. Om färger med citrusskalsolja används bör man skydda huden, sörja för god ventilation och använda kolfiltermask.

LIMFÄRG

Limfärg kan bestå av ca 1% lim (bindemedel), 33% vatten (lösningsmedel) och 66% krita (pigment). Limmet kan vara cellulosalim eller animaliskt lim. Vitt pigment i limfärg är krita (CaCO₃) men även kulörta pigment kan användas. I vissa limfärger tillsätts en liten mängd kasein